



# Vårt Nærmiljø

Bygdøy

Nr. 4—2021 Årgang 17— Bygdøy Menighetsblad

Julen 2021



# God Jul

## Velsigna jul i stall og krybbe!

I løpet av annerledesjula 2020 hadde eg stor glede av å sjå korleis ulike kyrkjer i bispedømmet viste stor kreativitet med å arrangere julespel, sette opp julegater og sporløyper utafør kyrkjene og å lage store julekrybber både inne og ute. Allereie for svært lenge sidan fekk dei kristne behov for å feire det som skjedde julenatta med dramatiseringar, med bilde og med julekrybber.

Det står ingenting i forteljingane om Jesu fødsel at det var eit einaste dyr med rundt krybba. Gjetarane var dei første som kom for å ære barnet, så då var det vel naturleg å ta med sauer og lam. Men kor kjem oksen og eselet ifrå? Salmediktaren Grundtvig får oss til å synge om dei, år etter år:

Men okse der og asen stod  
Og asen stod,  
Og så den Gud og Herre god.

Grundtvigs salme «Et barn er født i Betlehem» er omsett frå ein latinsk salme frå 1300-talet. Frans av Assisi skal visstnok vere den første som laga ei julekrybbe, med levande folk og dyr. Men heller ikkje det er starten på tanken om at oksen og eselet er ved sida av krybba. Vi må heilt tilbake til profeten Jesaja, som skriv: «en okse kjenner sin eier og et esel sin herres krybbe».

Kva med å gi litt oppmerksomheit til ei julekrybbe i heimen dette året? De kan gjerne utvide dyreflokken! Naboen min fortel at barna insisterer på at pokemonfigurane og dinosauren også skal være der. Ja, kvifor kan ikkje pokemonfiguren og pandaen og kanskje andre sjeldne dyrearter få sin plass? Slik kan også stallen hos oss både bli veldig lokal og samtidig ei påminning om heile Guds skaparverk.

Og midt i julekrybba ligg legg vi eit lite barn. Eit lite barn som med undring ser opp på gjetarane og dei tilreisande vismennene og på mangfaldet av dyr. I jula feirer vi at det vesle og sårbare Jesus-barnet er Gud som kjem til sitt eige. Gud er Skapar og heile skaparverket er ein heim for Gud. La julekrybba stå ei stund. Det er mykje å prate om og undre seg over der. Stall og krybbe, dyr og tilreisande stjerne-tydarar med gaver. Kven er dei? Det har eg lyst å utforske meir!

Og ved sida av krybba kan vi gjerne la salmeboka eller arket med «Et barn er født i Betlehem» ligge:

*Nå all vår nød og sorg er bøtt,  
vår sorg er bøtt,  
oss er i dag en Frelser født!  
Halleluja, halleluja!*

**Kari Veiteberg, Oslo biskop**



Giotto



# Et barn er født i Betlehem

T: Latinsk 1300-t

O: 1820 N.F.S. Grundtvig, 1905 Bernt Støylen

M: 1870 Ludvig M. Lindeman

Et barn er født i Betlehem,  
i Betlehem,  
nå gleder seg Jerusalem.  
Halleluja, halleluja!

Nå all vår nød og sorg er bøtt,  
vår sorg er bøtt.  
Oss er i dag en frelser født.  
Halleluja, halleluja!

En fattig jomfru satt i lønn,  
hun satt i lønn  
og fødte himlens kongesønn.  
Halleluja, halleluja!

Guds kjære barn vi ble på ny,  
vi ble på ny.  
Skal holde jul i himmelby.  
Halleluja, halleluja!

Han lagdes i et krybberom,  
et krybberom.  
Guds engler sang med fryd derom.  
Halleluja, halleluja!

På stjerne-tepper lyseblå,  
de lyseblå,  
skal glade vi til kirke gå.  
Halleluja, halleluja!

Men okse der og asen sto,  
og asen sto  
og så den Gud og Herre god.  
Halleluja, halleluja!

Guds engler der oss lærer bratt,  
oss lærer bratt,  
å synge som de sang i natt.  
Halleluja, halleluja!

Fra Saba kom de konger tre,  
de konger tre.  
Gull, røkels, myrra ofret de.  
Halleluja, halleluja!

Da bliver engler vi som de,  
ja vi som de.  
Guds milde åsyn skal vi se.  
Halleluja, halleluja!

Lov, takk og pris i evighet,  
i evighet.  
Den hellige trefoldighet.  
Halleluja, halleluja!



# Barnetroen

Asbjørn Nilsen



Når vi i samtale kommer inn på kristentro og kirkeliv er det nok mange som vil hevde de ikke er «sånn ordentlig kristne» Men så kommer det stillferdig: «Men jeg holder fast ved barnetroen.» Dermed skal det liksom i all beskjedenhet være sagt at man holder seg til et minimum av kristendom! Et lite barn blir bilde på en lite utviklet tro...

Tenker vi nøyerer etter er det barnet i oss som har opplevet Jesus på nært hold. I søndagsskole, barnehage og ved skolepulten er Jesus meget levende for fantasi og følelsesliv. Og han utfolder seg sterk og dragende ved sine ord og sine oppsiktsvekkende handlinger til hjelp for menneskene. Det står klart for barneopplevelsen at når Jesus var der da «gjorde ingenting noen ting». Det ordnet seg, og vi ble glade.

Senere har de mange ting overmalt og tildekket Jesus Kristus

for mange mennesker. Derfor kjennes det som en varm glede når han glimtvis øynes underveis. Merkenene etter barnetroen er ikke utslettet!

Sterke krefter kjemper mot barnetroen i oss i Dagens samfunn. Det ser ut til at de har fremgang i betenkelig grad. Og vi ser merkbare resultater. Der det ble lovet frihet og selvstendighet bare man kvittet seg med Jesus tilknytningen skjer ofte det motsatte. Andre impulser tar makten og gjør mennesker ufrie og uglade. Barnetroen skal ikke bare være for fortid. Kommentert med et resignert smil. Det dagklare og jordnære i barnetroen kan være en enorm ressurs i dag. Den er liv. Som alltid er nåtid. Med himmelys over seg utvikles troen i modenhet og innsikt. Men ingen skjønner det mer enn barnet knyttet til Jesus Kristus. Derfor er det barnetroen vi må frem til.



# Litt om JULEHEFTER

EN JULETRADISJON SOM Forsvinner?

-dag Erik Nordlie

«Om hundre år er allting glemt» skrev Knut Hamsund i 1904 og uttrykket er blitt mer og mer sitert opp igjen gjennom historien. Uttrykket kan også passe til Røde Kors sitt Julehefte som så dagens lys for første gang julen 1921 – for hunder år siden. I de første femti årene (til og med julen 1971) var det Norges Røde Kors som stod for utgivelsen av bladet, men de siste fem årene (frem til 1975) var det Oslo Røde Kors som stod som utgiver.



Juleheftene var en viktig inntektskilde for mange organisasjoner som i hovedtrekk ble finansiert gjennom ulike frivillige innsamlingstiltak.

Foruten Julehefte, som for øvrig skiftet navn i 1932 til *Julefest*, drev Røde Kors med loddsalg,

julemerker, tombola og andre aktiviteter. Velkjent er også spilleautomatene (knipsekassene) som var utplassert på mange steder rundt om.

Men tilbake til Juleheftene. Her var det sterk konkurranse fra mange foreninger, sammenslutninger, idrettslag, ulike misjonsselskaper osv.

Det var den danske forelegger og bokhandler Bojesen som satte det hele i gang, med bladet *Juleroser* i 1881 og bladet kom ut i alle de nordiske landene.

Et felles trekk for de mange juleheftene var bidragene fra norske kunstnere og forfattere.

Kjente billedkunstnere som Kittelsen, Wærenskiold, Holmboe, Kjell Aukrust og flere har bidratt med illustrasjoner. Også mange både kjente og ukjente forfattere

har gitt sin bidrag i form av fortellinger. Nordahl Grieg var tidlig ute med bidrag til Røde Kors sitt Juleblad.

Redaktør Theodor Løvstad (han i Bekkebukten) var i noen år også redaktør av bladet *Juleblus*. Et blad av høy kvalitet på linje med *Juleroser*. Men også mange andre kjente folk har vært med å bidra til juleheftene. For mange nye og unge kunstnere og forfattere var juleheftene er god inntektskilde og en måte å få publisert stoff som ellers ikke ville nådd ut til det brede folket.

Juleheftene varierte i kvalitet både med innhold og papiret de ble trykket på.

*Juleroser* kom ut sammenhengende i årene 1881 – 1936, og i 1941 - 44. I 2015 ble bladet relansert av Samlaget og med Herborg Kråkevik som redaktør. *Juleroser* kommer også ut som eget barneblad.

Alle disse spesialbladene utgitt av de mange organisasjoner og foreninger har en fellesbetegnelse; *Litterære Julehefter*, og i 2009 kom boken «Norske Julehefter» av Tom Brenne.

Det er en gjennomarbeidet bok med mange fine illustrasjoner (bilder av gamle julehefter). Hvor mange er det i dag som vet at «Klassekampen» kom med eget julenummer i 1915? I dette bladet kunne man bla. lese dikt av Arnulf Øverland.

Opplagstallene for juleheftene varierte sterkt., og det er lite statistikk å finne. Det første julehefte for *Speiderne* i 1922 hadde et opplag på 12.000. *Juleroser* i ny utgave trykkes i 40/50.000. Enkelte blader har hatt over 100.000 i opplag. Prisen har også endret seg. De første bladene kostet fra kr. 1.- til dagens pris på kr. 174.- (*Juleroser*)



# Tante Ellen på Huk

Tekst: Espen J. Nordlie

Foto: Familien Bredholts familie album., Roy Olsen

Kilder: lokalhistoriewiki.no. oslo.kommune.no



Bilde fra 1959. Tante Ellen bakerst

## Barneparken på Huk åpnet i 1947 med Ellen Bache Andreassen som parktante. Hun ble hele Bygdøys «Tante Ellen», og holdt på i 35 år.

Barnehagen på Huk, som vi unger kalte den, åpnet høsten 1947. Beholdningen tante Ellen forvaltet var på 20 unger. i alderen tre til syv år. Ganger vi dette med 35 år, har nok de fleste Bygdøy-familier hatt noen poder innom her.

### Organisert lek i friluft

Barneparkene i Oslo, ofte kalt «parktanteplass» eller «barneparkering», ble etablert tidlig på 1920-tallet, Utgangspunktet var et ønske om et korttidstilbud hvor barn kunne komme sammen for lek og enklere friluftaktiviteter, med tilsyn av voksne. For mange husmødre ble barneparkene et etterlengtet pusterom i en travel hverdag. De som arbeidet i disse parkene ble av barna kalt tanter, men offisielt var benevnelsen parktanter. I barneparken på Huk, var det tante Ellen som holdt styr på ungene.

### Synlig og tilstedeværende

Tante Ellen var en disiplinert og tålmodig sjel; bestemt, men ikke autoritær. Hun hadde sine metoder for å holde ro i rekene, men unger var da som nå, av og til ustyrlige. Fordi tante Ellen ikke hadde noe rom å sette ungene i, eller sende ut fra, måtte hun finne andre metoder. Da sendte hun, stort sett gutter, ut av porten for å sitte utenfor. Av og til skapte dette reaksjoner blant små frøkner, som resolutt gikk ut og

satt seg ved siden av den utviste for å trøste.

### Et norsk fenomen

Barneparkene var et populært tilbud landet rundt. Utenlands ble de sett på som noe særegent, et kron eksempell på den norske folkesjela, og nordmenns udiskutable kjærlighet for natur og friluftsliv.

I 1953 skapte BBC stor internasjonal oppmerksomhet med sin reportasje om de norske barneparkene. Reportasjen viste hvordan barneparkene med enkle midler fungerte som en oppdragende institusjon, med stor vekt på praktisk læring gjennom lek og naturopplevelser, blottet for teoretisk pedagogikk.



### Begrenset tid og mye lek

Barneparkene var åpne fire timer hver dag, men på vinteren, når det var kaldt, Anne Bredholt lager en snøkake. stengte de en time tidligere. Huk barnepark var i en særstilling vinterstid, da den kunne bruke bryggerhuset på Villa Rütli, rett oppe i bakken, som «vinterhi» på de kaldeste vinterdagene. Dit karret vi oss opp med termos og matpakker, til parafinoppvarmet vinterstue.



Tante Ellen var som parkanter flest, alene om ansvaret for 20 pur unge bygdøyboere. Da hun startet opp i 1947 var det Aker kommune hun forholdt seg til, men fra 1948, etter kommunesammenslutningen, ble ansvaret overtatt av Oslo kommune.

De som ønsket å drive barneparker i Oslo, etter kommunesammenslåingen av Oslo og Aker i 1948, måtte søke kommunene om dette. De fikk da adgang til et avgrenset område i en av byens mange parker, eller i andre kommunale friluftsområder. De første årene hadde parkene hverken gjerder, lekeapparater, oppholdsrom eller tilgang til vann og toaletter. Å være parktante var derfor ingen dans på roser. De fikk heller ikke fast ansettelse, men arbeidet oftest alene som selvstendig næringsdrivende. Det betød at de falt utenom alle offentlige tilskuddsordninger som sykepenger, feriepenger og offentlige pensjonsordninger.

På begynnelsen av 1950-årene fikk parktantene bedre lønns- og arbeidsforhold. Dette førte til at antall barneparker økte kraftig da tilgangen på fulltidsbarnehager var svært begrenset. I 1950- og 1960-årene var barneparkene derfor et viktig tilbud til barnefamilier i Oslo, og i løpet av disse årene var det mer enn 5000 Oslo-barn som benyttet seg av dette tilbudet.

Barneparkene ble ofte drevet av borettslag, husmorlag og andre frivillige organisasjoner, men Oslo kommune hadde også egne barneparker..

At barneparkene var populære sosiale møteplasser for barn, og et etterspurt tilbud for småbarnsforeldre viser tallene. I årene etter krigen og fram til 1990-årene hadde det til sammen blitt registrert 271 barneparker i hovedstaden, men alle disse var selvfølgelig ikke i drift samtidig.

### Leskurenes blomstringstid



Anne Bredholt på trappen utenfor «Kryp-inn-huset»

I løpet av 50-årene satt Oslo kommune inn store ressurser på bygging av leskur i byens barneparker.

På slutten av 1940-årene fikk Byarkitekten i Oslo i oppdrag å tegne et enkelt skur spesielt tilpasset barneparkenes behov for et leskur, med mulighet for oppbevaring av leker, klær og annet utstyr. I 1950 så det første eksemplaret av «Leskur for parkanteplass» dagens lys,

men det ble fort omdøpt til «Kryp-inn»-huset.

«Huset» var en svært enkel konstruksjon med tre vegger, en grind i front og en bøttedo. Med andre ord; ikke vann og kloakk, selv om renseanlegget på Huk var nærmeste nabo. På yttervegger og innervegger var det knagger til å henge opp

klær. Langs veggene inne var det trebenker med lokk til å lagre leker. På baksiden var det utedo i et eget rom med dør. Disse skurene var bygget for at barna og parktanten kunne søke ly for vær og vind. I forhold til offentlige retningslinjer fra 1950. om at barneparkene skulle ha vaskemuligheter og et oppvarmet rom, kom «Kryp-inn»-huset til kort.

Utover 50-årene fikk barneparkene gjerder slik at de skulle se ut som en liten barnehage, og etter hvert kom det husker,



klatrestativ, sandkasser og en bil eller båt med ratt.

Barneparkene var tiltenkt en midlertidig rolle, men eksisterte langt inn i 1990-årene. I 1968 var det over 15 000 barn i norske barneparker. I barnehagene var det i underkant av 10 000 barn.

Fargebilde «Kryp-inn»-huset: Kryp-inn»-skuret på Huk var det siste av denne typen. I 2015 ble det flyttet til Observatorie terrasse. Om hundehuset fulgte med på flyttelasset, forteller historien ingen ting om.

«Kryp-inn»-skuret på Huk var det siste av denne typen. I 2015 ble det flyttet til Observatorie terrasse. Om hundehuset fulgte med på flyttelasset, forteller historien ingen ting om.

Redaksjonen har fortatt litt undersøkelser her:

*Vi kan dokumentere at leskuret ble flyttet til Observatorie terrasse bak Frogner Bydelshus. Og det er faktisk i bruk i den barnehagen som ligger der. Men hundehuset fulgte ikke med. Dets skjebne er så langt ukjent.*



# Klatrepyramiden innviet

Etter tre års arbeid er endelig klatrepyramiden på Huk ute på Bygdøy innviet. Barna i nabolaget syns det er stas å klatre helt til topps.



– Endelig erklærer jeg klatrepyramiden for åpnet, sa Julie Maske, prosjektleder for klatrepyramiden i Bygdø Vel. Det var de som for over tre år siden søkte Sparebankstiftelsen om midler til å sette opp en slik installasjon ved inngangen til Huk, der det tidligere lå en barnepark kalt Tante Ellens.

– Området stod og virket litt ensomt. Vi tenkte at en slik grønn flekk fortjente oppmerksomhet og bruk, og fant ut at en klatrepyramide harmoniserer fint med tomte og trærne rundt, sier Maske.

En dag i oktober inviterte Bygdø Vel førsteklassingene fra Bygdøy skole til høytidelig åpning og innvielse av klatrepyramiden. Høytidelig gjennomført, med fanfare og flott korpsmusikk fra tre unge musikanter fra Bygdøy skolekorps.

– Dette er gøy, ropte ungene fra de røde klatretauene og smøg seg rundt hverandre. Litt trengsel var det i toppen, mens det nede på bakken hang unger opp og



ned, disset litt og turnet.

– Den gynger litt når vi hopper i den. Og da kiler det i magen, sier en av ungene, andpusten etter å ha vært i toppen i to omganger.

Mange har i det siste registrert en stor bygge- og anleggsaktivitet på Huk. Kanskje på sin plass. Det er tradisjonelt et av Oslo-vests viktigste rekreasjonsområder. Det siste året har nytt servicebygg kommet på plass, nå bygges det ny endeholdeplass for 30-bussen og i kommunen er det diskusjoner om hva som skal skje med restauranten på Hukodden.

Inntil nå har det vært få attraksjoner for barna, med unntak av strendene. Men takket være Bygdø Vel er dette i endring. Velforeningen går med flere ideer om nye installasjoner og apparater i nærheten. Noe også Oslo kommune ved parkforvalter Therese Hagland er åpen for.

– Vi ser at det kunne være fint med flere apparat her ute. Foreløpig har vi ingen konkrete planer, men det er konstruktivt å ha dialog med nærmiljøet, sier Hagland. Hun mener det er viktig at Huk oppgraderes slik at den kan brukes hele året. Like ved klatrepyramiden er det satt opp bålpanne og benker.

– Vi ser hvor viktig slike tiltak er for bruk og trivsel og syns det er flott med det arbeidet som er gjort her, sier hun og ser på barna.

Det lille grøntarealet der pyramiden ligger har historisk tilknytning til barn på Bygdøy. Her lå Tante Ellens barnehage som var et parktilbud for barnehagebarn inntil 1990-tallet.



Fra v. Dag Dysthe, Julie Maske styremedlem Bygdø Vel, Geir Aker dirigent, Jacob Nordan, Therese Hagland





# Bryggerhuset på Rütli

- dag erik nordlie

HISTORISK  
TILBAKEBLIKK

«Villa Rütli» var generalkonsul Thorleif Schjelderups eiendom. Hovedhuset ble bygget midt på 1800 av den sveitsiske konditor *de Caspary*, som var svigerfar til Schjelderup. Det eiendommelige navnet stammer fra de Casparys hjemsted i Sveits — kantonen Rütli.

Det var ganske vanlig, på store eiendommer, at det var et «bryggerhus» eller «eldhus» der blant annet klesvasken ble gjort.

I bryggerhusene kunne det gjerne være flere ildsteder og disse var som regel i bruk døgnet rundt, noe som utgjorde en brannfare. Av den grunn ble bryggerhuset satt opp et stykke fra hovedhuset.



Bryggepanne

Det som trolig har vært bryggerhuset på Rütli er nå i ferd med å forsvinne, og med forsvinner også en liten del av vår lokale historie.

Mange barn med oppvekst på Bygdøy vil huske huset som et sted der *tante Ellen* drev barnehage i mange år før hun flyttet lenger ned mot Huk.

Etter at barnehagen ble flyttet var det mange som kalte huset for «Heksehuset».

## ERNST ROLF

Sommeren 1913 kom den svenske revyartisten Ernst Rolf til Bygdønes og etter hvert skulle det ble flere sommerbesøk til Bygdøy. Ernst Rolf var umåtelig populær i Norge. I 1914 skrev han den revyvisen «Det var på Bygdønæs» med det kjente refrenget:

*Det var på Bygdønæs  
en sommarkväll  
med vita bommullsmoln  
på himlens päll  
Där var det lek og smek  
i dagstänkt gräs  
En vacker sommar kväll  
på Bygdønæs*

En gang ble jeg fortalt at Ernst Rolf pleide å bo i det gamle bryggerhuset på Rütli når han opptrådte på Bygdønes, og at han også bodde der en sommer med sin tredje kone Tutta.

En av de kjente visene til Ernst Rolf er «I en søt liten stuga vid sjöen». Om den er inspirert av oppholdet i bryggerhuset på Rütli er ikke bekreftet, men hvem vet.

Hvorvidt det er en sann historie eller ikke at han bodde på Bygdøy da han opptrådte på Bygdønes får vi vel aldri vite. Det vi vet er at bryggerhuset er i ferd med å forsvinne, og med det forsvinner også en del av vår historie.



Publisert i Vårt Nærmiljø påsken 2017



# Den hellige natten

Av: Selma Lagerlöf



Det var en juledag. Alle på gården hadde reist til kirke, unntatt farmor og jeg. Vi var alene i hele huset, vi to. Vi hadde ikke fått være med - fordi den ene var for ung og den andre for gammel. Vi var litt lei oss begge to, over at vi ikke hadde fått være med tilottesangen og se julelysene.

Men mens vi satt der i vår ensomhet, tok farmor til å fortelle.

«Det var en gang en mann,» fortalte hun, «som dro ut i den svarte natten for å låne varme. Han gikk fra hus til hus og banket på. 'Kjære, hjelp meg!' tigget han. 'Min hustru har nettopp født et barn, og jeg må gjøre opp varme, så de ikke skal fryse, min hustru og den lille.

Men natten var dyp og mørk, og alle mennesker sov. Ingen svarte ham.

Mannen gikk og gikk. Endelig fikk han se et lysskimmer langt borte. Dit gikk han. Det var tent et bål på marken. En hel mengde hvite sauer lå og sov omkring varmen, og en gammel



hyrde satt og våkte over hjorden.

Da mannen som ville låne varme, kom frem til saueflokken, så han at tre digre hunder lå og sov ved hyrdens føtter. De våknet alle tre og åpnet de vide gapene som om de ville til å gi hals - men det kom ikke en lyd fra dem. Mannen så at håret reiste seg på ryggene deres, han så at de kvasse tennene skinte farlig hvite i ildskjæret fra bålet og at de kom styrtende mot ham. Han kjente at en av dem bet seg fast i benet hans, den andre i hånden hans og den tredje i strupen. Men hundekjevene og tennene ville ikke lystre dem, og mannen fikk ikke den minste skade av det.

Nå ville mannen gå videre for å hente det han var ute etter. Men sauene lå så tett inntil hverandre, rygg mot rygg, at han ikke kunne komme frem. Da steg mannen opp på saueryggene og vandret på dem frem til bålet. Og ikke ett av dyrene våknet eller rørte på seg.»

Så langt hadde farmor fortalt uten å bli forstyrret, men nå kunne jeg ikke la være å avbryte henne: «Hvorfor gjorde de ikke det, farmor?» spurte jeg. «Det får du vite om en stund,» svarte farmor, og så fortsatte hun å fortelle.

«Da mannen var kommet nesten bort til ilden, så hyrden opp. Han var en gammel, gretten mann, uvennlig og hard mot alle mennesker. Da han så den fremmede komme, rykket han til seg en lang, spiss stav, som han brukte å ha i hånden når han vokter hjorden, og kastet den imot ham. Staven får rett mot mannen, så det hvinte i luften. Men før den rakk frem, vek den til siden, suste forbi ham og langt ut på marken.»

Da farmor hadde nådd så langt i fortellingen, avbrøt jeg henne på ny. «Farmor, hvorfor ville ikke kjeppen slå mannen?» Men farmor brydde seg ikke om å svare meg, hun fortsatte å fortelle.

«Nå gikk mannen frem til hyrden og sa til ham: 'Kjære, hjelp meg, og la meg få låne litt varme! Min hustru har nettopp født et barn, og jeg må gjøre opp ild for å varme henne og den lille:

Hyrden ville nok helst ha svart tvert nei, men da han tenkte på at hundene ikke hadde skadd mannen, at sauene ikke hadde rømt sin vei for ham, og staven hans ikke hadde villet felle ham, ble han redd og torde ikke nekte ham det han ba om.

'Ta så mye du trenger!' sa han til mannen.

Men ilden var nesten brent ut. Det fantes ikke stikk eller



kvist tilbake, bare en stor glohaug, og den fremmede hadde verken skyffel eller øse, som han kunne bære de røde kullene i.

Da hyrden så det, sa han på ny: 'Ta så mye du trenger!' Og han var skadefro over at mannen ikke kunne bære med seg noen varme.

Men mannen bøyd seg ned, plukket kull ut av asken med bare hendene og la dem i kappen sin. Og kullene svidde ikke hendene hans da han rørte ved dem, og ikke svidde de kappen hans heller - men mannen bar dem bort som om det hadde vært nøtter eller epler.»

Men her ble historiefortelleren avbrutt for tredje gang. «Farmor, hvorfor ville ikke kullene brenne mannen?»

«Det skal du få høre,» svarte farmor, og så fortalte hun videre:

«Da hyrden, som var slikt et grettent og ondskapsfullt menneske, så alt dette, tok han til å undre seg: 'Hva kan dette være for en natt, siden hundene ikke biter, sauene ikke blir redde, spydet ikke dreper og ilden ikke brenner?' Han ropte den fremmede tilbake og sa til ham: 'Hva er dette for en natt? Og hva kommer det av at alle ting viser deg en slik barmhjertighet?'

Da svarte mannen: 'Jeg kan ikke si deg det, om du ikke selv ser det. Og han ville skynde seg av sted for å gjøre opp varme for hustruen og barnet.

Men da bestemte hyrden seg for at han ikke måtte tape mannen av syne før han hadde fått rede på hva alt dette underlige betydde. Han reiste seg opp og gikk etter ham, hele veien, inntil han nådde frem dit hvor mannen bodde.

Da så hyrden at mannen ikke hadde så mye som en stue å bo i, men hustruen og barnet lå i en fjellgrotte, der det ikke fantes annet enn nakne, kalde steinvegger.

Men hyrden tenkte som så at kanskje det stakkars, uskyldige barnet kunne komme til å fryse ihjel der i grotten, og enda

han var slik en hard mann, ble han rørt og tenkte han fikk hjelpe barnet. Han tok skreppen sin ned fra skulderen, og ut av den trakk han frem et mykt, hvitt saueskinn, ga det til den fremmede mannen og sa at han skulle la barnet sove på det.

Men i det samme han viste at også han kunne være barmhjertig, ble øynene hans åpnet, og han så hva han ikke før hadde kunnet se og hørte hva han ikke før hadde kunnet høre.

Han så at rundt omkring ham sto en tett ring av små engler med sølvvinger. Hver eneste en av dem hadde et strengespill mellom hendene, og alle sammen sang de med høy stemme at i natt var Frelseren født, han som skulle frelse verden fra dens synder.

Da forsto han hvorfor alle ting var så glade denne natten, og at de ikke ville gjøre noe vondt.

Og det var ikke bare omkring hyrden at det fantes engler - han kunne se dem overalt. De satt inne i grotten, de satt utenfor på fjellet, og de fløy under himmelen.

De kom gående på veien i store flokker, og idet de gikk forbi, stanset de og kastet et blick på barnet.

Det var slik en jubel og glede og sang og lek. Og alt dette så han i den mørke natten, der han før ikke hadde lagt merke til noe. Han ble så glad over at øynene hans var blitt åpnet at han falt på kne og takket Gud.»

Men da farmor hadde kommet så langt, sukket hun og sa: «Men det som denne hyrden så, det kan vi også se, for englene flyr under himmelen hver eneste julenatt, om vi bare kunne greie å skimte dem.»

Og så la farmor hånden sin på hodet mitt og fortsatte: «Dette skal du huske, for det er så sant som at jeg ser deg og du ser meg. Det er ikke lys eller lampe det kommer an på, ikke måne eller sol heller. Det som er nødvendig, er at vi eier slike øyne som er i stand til å se Guds herlighet.»



*Bilder:*

*LiviHelga*

*Franz Marc*

*Giotto*



# Kirkens nødhjelp

Av Anette Torjusen

Foto Håvard Bjelland



– Jeg kjenner meg så lykkelig, Grace er mitt første barn, og det er så mye større enn jeg hadde forestilt meg. Jeg håper hun får en trygg og god fremtid, det er alt jeg ønsker meg, smiler mamma Anita Lamisoni (24).

## Høye dødstall

Grace er født i Malawi, på fødeavdelingen til helsesenteret Mbwaterika, som Kirkens Nødhjelp har bygd. Alt er godt og trygt for Grace nå, men utenfor veggene venter et hardt liv og en beinhard statistikk. Mer enn nitti prosent av barn som dør før de fyller 18 år, overleverer ikke sin femårsdag.

Malawi er et av verdens fattigste land, som står i mange kriser. Akutt vannmangel, tørke og flom gjør at tilgangen til mat er kritisk. Så kritisk at Grace har femti prosent sjanse for at veksten hennes blir hemmet før hun fyller fem år. I tillegg har pandemien også gitt et voldsomt

oppsving i antall barneekteskap og tenåringsgraviditeter. I noen områder har dette doblet seg.

En god start på livet begynner med en trygg fødsel, derfor har Kirkens Nødhjelp bygd fødeavdelinger flere steder i Malawi. Samtidig som vi sørger for gode jordmødre.

Vårt oppdrag er å redde liv og kreve rettferdighet for disse, slik vi gjør i Malawi. Vi kan være med å gi nyfødte Grace og andre barn en trygg fremtid. Sammen med deg og dem kan vi bygge flere fødeavdelinger og sørge for tilgang til mat, rent vann, vaksiner og utdanning. Sammen forandre. Slik at flere får fylle fem år.



SLIK GIR DU ÅRETS VIKTIGSTE JULEGAVE:

Vipps et valgfritt beløp til 2426.

-Send GAVE på sms til 2426 og gi 250 kroner.

Gavekonto: 1594.22.87248



# Beitostølen er 50+1 år og trenger et familiesenter

Vil du være med å hjelpe til



## Når noen er funksjonshemmet på en eller annen måte blir familien uvegerlig involvert.

På Beitostølen er det over lang tid bygget opp et unikt senter hvor folk med ulike funksjonshemninger kan lære seg å leve så normalt som mulig. Mye er basert på sport utendørs, Sommer som vinter.

I fjor fylte Beitostølen 50 år. Men av forståelige grunner ble det ikke noen feiring og aksjoner da. Men nå bør tiden være der til å gjøre det.

Ideen kom på 60-tallet som et samarbeide mellom Lions og Erling Stordahl. Erling Stordahl var kjent sanger fra 50 og 60-årene. Vi som har levet en stund husker vel han og Gunnar Engerdals «Blåveispiken» og den litt triste «Vesleblakken». Erling Stordahl var blind – så han visste litt om funksjonshemming. Men han hadde mye energi og gjennomføringskraft. Og visjonen var et senter på Beito hvor folk med forskjellige funksjonshemninger fikk muligheter til å forsøke seg på sportsgrener man trodde ikke var mulig.

Vi fikk blant annet «Ridderrennet» hvor kjente sportsutøvere og andre kjendiser gikk sammen med for eksempel blinde.

I flere omganger ble det samlet inn penger til senteret som fikk navnet Beitostølen. Som er unikt i verdenssam-

menheng for integrering av funksjonshemmede. Under logoen «Røde fjær».

Nå ønsker man å bygge et familie- og kompetansesenter på Beitostølen. Her vil man fokusere på familien og hvordan den kan bidra til et fullverdig liv.

Det nye kompetansesenteret er nødvendig for en fortsatt utvikling av fagfeltet fysisk aktivitet og funksjonshemming. Denne kompetansen er i dag unik i nasjonal og internasjonal sammenheng.

Aksjonen går av stabelen i februar 2022 med fokus på en bøsse-bæring. Siden vi både må regne med at det fremdeles er corona-tid og digitale penger er det lagt opp til digitale muligheter for å gi. Men TV-aksjonen viste at bøsser fremdeles er en viktig form. For da kommer man i forbindelse med folk. Og kan informere om hvordan man kan og formålet med aksjonen.

Så ta vel imot bøssebæreren når hun eller han kommer 11–13 februar 2022

Men du kan gi allerede nå på VIPPS 577237 eller bankkonto 9001 2304330



**Vår lokale Røde Fjær general er Knut Kaasen som du kan kontakte på telefon 416 88 651 eller [knut.kaasen@jus.uio.no](mailto:knut.kaasen@jus.uio.no)**

## Vil du bli med i Bygdøy Lions?

Bygdøy Lions er del av Lions en verdensomspennende humanitær organisasjon. Her på Bygdøy er vi ca. 40 medlemmer, men flere er velkommen. Vi møtes en gang i måneden på Fredriksborg. For å samle inn penger til forskjellige har vi kunstmesse – vi gir ut en kalender og vi organiserer parkering ved kuslippet for å nevne noe.

Hvis du vil bli medlem ta kontakt med en som er medlem eller kontakt presidenten som i år er

**Hans Magnus Borge. Tlf 901 50 554.**



# Julemarked på Fredriksborg

Foto: Henriette Lønnum. Tekst Hans Magnus Borge

Hva gjør man i en corona tid hvor loppemarked etter loppemarked blir avlyst. Jo, og rett før «Vårt Nærmiljø»



går i trykken arrangerte Bygdø Menighet et julemarked. Og det i konkurranse med selveste julemarkedet. Nemlig det på Folkemuseet. Noen av menighetens driftige damer satte i gang og organiserte et minimarked på Fredriksborg.

I innspurten kom for sikkerhets skyld omikron og nye strenge regler. Da ble man nødt til å ha det meste uten-dørs.

Det var samlet inn en del lopper pluss at «Hjemme hos

svigers», KIWI, og Matkarusellen stilte med premier.

Eggeløp og potetløp er gammeldags. Nå i juletiden er det julekuleløp som gjelder. Riktignok i isopor av sikkerhetsgrunner.

Som en konsekvens av julemarkedet har menigheten spandert et juletre også ute på Fredriksborg. Vi håper det kan bli en tradisjon.

Værgudene var definitivt ikke på vår side denne dagen. Så utbyttet i gullpenger ble ikke så stort.

Men det kom da inn en del lopper som forhåpentligvis kan brukes på loppemarkedet i april.



Så håper vi at det blir loppemarked - i april!



## BYGDØ VEL

**Har du huske å betale medlemskontingent 2021?**

Medlemslisten vil stå i årsrapporten, og reflekter innbetalt kontingent.

Medlemskontingenten kan betales inn til

Bygdø Vel 6038 30 36839 eller vipps Bygdovel93667

250,- for hovedmedlem

100,- for hustrandsmedlemmer og pensjonister

5000,- for livstidsmedlemskap

Husk å skrive navn på alle som skal registreres!

Henvendelse [bygdovel@gmail.com](mailto:bygdovel@gmail.com)





**Rut Ugland**  
Sogneprest Bygdøy  
ru693@kirken.no



**Arne Ø. Slørdahl**  
Kapellan  
as466@kirken.no



**Margunn Sandal**  
Sogneprest Frogner  
ms952@kirken.no



**Anneline Emanuelsen**  
Leder for trosopplæring  
ae948@kirken.no



**Vette S. Halvorsen**  
Kantor



**Heidi Park**  
Leder i Menighetsrådet  
heidpark@gmail.com



**Jørgen Christensen**  
Menighetskonsulent  
jc435@kirken.no



**Jens Jørgen Lie**  
Daglig leder Bygdøy og Frogner  
jl936@kirken.no

Har du spørsmål til kirken og menigheten, kan du kontakte Bygdøy Frogner menighetskontor.

Besøksadresse: Bygdøy allé 36.  
Postadresse: Postboks 3072 Elisen-  
berg, 0207 Oslo.  
Epost:  
[post.frogner@oslo.kirken.no](mailto:post.frogner@oslo.kirken.no)  
[www.kirken.no/bygdoy](http://www.kirken.no/bygdoy)  
Telefon: 23 62 90 60

**Åpningstider**  
Mandag: stengt  
Tirsdag: 10-14  
Onsdag: 10-14  
Torsdag: 10-14  
Fredag: stengt

Tradisjonsrike Villa Fredriks-  
borg egner seg ypperlig til jubi-  
leer, bryllup, konfirmasjon,  
minnesamvær eller andre an-  
ledninger. Bordsetning inntil 50  
personer. Uformelle sammen-  
komster inntil 80 personer. Ta  
kontakt for visning og pris.



[www.fredriksborg.net](http://www.fredriksborg.net)  
Telefon: 91 35 74 78  
E-post: [fborg@online.no](mailto:fborg@online.no)

Vårt Nærmiljø utkommer 4 ganger i året

- Før påske
- Før sommer
- Høsten
- Før jul

Annonsepriser

- 1/1 side 1250
- 1/2 side 750
- 1/4 side 500

Annonsematerialet må være ferdig utformet

Hva skjer i Bygdøy menighet:

Hver onsdag er det onsdagsklubb på Fredriksborg  
for barn 4—7 år

1 tirsdag formiddag i måneden har sognepresten  
samtale på Bygdøy seniorsenter



# Gudstjenester i Bygdøy menighet våren 2022

## Søndag 24. desember – Julaften

Gudstjenester i Bygdøy kirke kl. 14.00 og 16.00.  
v/Rut Ugland. Org. Vetle Halvorsen

## Søndag 25. desember – Juledag

Høytidsgudstjeneste i Bygdøy kirke kl. 11.00.  
v/Rut Ugland. Org. Håvard Ringsevjen

## Søndag 30. desember – Søndag etter jul

Høymesse i Bygdøy kirke kl. 11.00.  
v/Arne Slørdahl. Org. Håvard Ringsevjen

## Januar

### Søndag 2. januar – Kristi Åpenbaringsdag

Høymesse i Bygdøy kirke kl. 11.00.  
v/Margunn Sandal og vikarorganist

### Søndag 9. januar – 2. søndag i åpenbaringstiden

Høymesse i Bygdøy kirke kl. 11.00.  
v/vikarprest Kirsti Aasen org. Vetle Halvorsen

### Søndag 16. januar – 3. søndag i åpenbaringstiden

Høymesse i Bygdøy kirke kl. 11.00.  
v/ Rut Ugland og org. Vetle Halvorsen

### Søndag 23. januar – 4. søndag i åpenbaringstiden

Høymesse og presentasjon av konfirmantene i Bygdøy kirke kl. 11.00.  
v/ Arne Slørdahl og org. Vetle Halvorsen

### Søndag 30. januar – 5. søndag i åpenbaringstiden.

Kveldsmesse på Fredriksborg kl. 19.00.  
v/Arne Slørdahl og org. Vetle Halvorsen

## Februar

### Søndag 6. februar – 6. søndag i åpenbaringstiden

Høymesse i Bygdøy kirke kl. 11.00  
v/ Rut Ugland og vikarorganist Håvard Ringsevjen

### Søndag 13. februar – Såmannssøndag

Familiegudstjeneste i Bygdøy kirke kl. 11.00.  
v/ Arne Slørdahl og org. Vetle Halvorsen

### Søndag 20. februar – Kristi forklaringsdag

Høymesse i Bygdøy kirke kl. 11.00.  
v/Rut Ugland og org. Vetle Halvorsen

### Søndag 27. februar – Søndag før faste

Kveldsmesse på Fredriksborg kl. 19.00.  
v/Margunn Sandal og org. Vetle Halvorsen

## Mars

### Søndag 6. mars – 1. søndag i faste

Høymesse i Bygdøy kirke kl. 11.00.  
v/vikarprest og org. Vetle Halvorsen

### Søndag 13. mars – 2. søndag i faste

Høymesse i Bygdøy kirke kl. 11.00.  
v/Rut Ugland og org. Vetle Halvorsen

### Søndag 20. mars – 3. søndag i faste

Høymesse i Bygdøy kirke kl. 11.00.  
v/Rut Ugland og vikarorganist Håvard Ringsevjen

### Søndag 27. mars – Maria budskapsdag

Kveldsmesse på Fredriksborg kl. 19.00.  
v/Rut Ugland og org. Vetle Halvorsen

## April

### Søndag 3. april – 4. søndag i faste

Høymesse i Bygdøy kirke kl. 11.00.  
v/Arne Slørdahl og org. Vetle Halvorsen

### Søndag 10. april – Palmesøndag

Høymesse i Bygdøy kirke kl. 13.00.  
v/ Arne Slørdahl og org. Vetle Halvorsen

Vårt Nærmiljø Bygdøy - Utgis av Bygdøy menighet i Oslo.

Redaksjonen - Cathrine E. Nordlie — cathrine.nordlie@gmail.com — 957 45 766

Rut Ugland, Hans M. Borge, Liv Anniken Berg,

Hjemmeside – <https://kirken.no/bygdoy>

Webredaktør: Jørgen Christensen—[jc435@kirken.no](mailto:jc435@kirken.no)

Adresse - Vårt nærmiljø Bygdøy, Fredriksborgveien 18, 0286 Oslo.

Postadresse - Postboks 3072 Elisenberg, 0207 Oslo

Annonser: Ta kontakt med redaksjonen — Hans Magnus Borge 901 50 554

Trykk: Zoom Grafisk AS

